

ІНОЗЕМНІ МОВИ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ГУМАНІТАРНОЇ ГАЛУЗІ

УДК 371.134:159.946.3:656.071.1 (043.2)

Бабич У.В.

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України, Київ*

ВИБІР СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ІНСТРУКЦІЙ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ

Актуальність дослідження визначається важливістю теоретичного осмислення проблем комплексних смислових перекладацьких трансформацій у зв'язку з підвищенням ролі науково-технічного перекладу. Виникає гостра потреба у аналізі директивної лексики з метою пошуку адекватного способу перекладу з англійської на українську мову.

За Дьяконовою Н.О., враховуючи домінуючі функції текст оригіналу та репрезентуючих їх функціональних домінант та субдомінант, перекладач при створенні текстів мовою перекладу може використовувати в різноманітних сполученнях наступні стратегії: 1) стратегія вияснення жанрово-стильової приналежності тексту; 2) стратегія визначення домінантної насиченості; 3) стратегія можливого прогнозування; 4) стратегія спроб та помилок; 5) стратегія компресії / декомпресії; 6) стратегія компенсуючих модифікацій; 7) стратегія передачі світосприйняття; 8) стратегія дослівного перекладу.

Перекладознавчий аналіз текстів інструкцій до сільськогосподарської техніки дозволив з'ясувати, що при відтворенні текстів інструкцій до сільськогосподарської техніки у перекладі найбільш доцільною стратегією є стратегія максимального відтворення змісту оригіналу.

Це зумовлено наступними причинами:

- текст інструкцій характеризується використанням специфічної термінології, яка вимагає повного відтворення, а часто і пояснення, оскільки інструкції до сільськогосподарської техніки розраховані здебільшого на користувача-неспеціаліста. Таким чином, перекладати термінологію варто якомога повніше для того, щоб навіть людина, котра не знайома зі специфікою роботи техніки могла зрозуміти, про що йдеться мова, а, отже, необхідно підібрати найбільш загальноживаний еквівалент терміну;
- при перекладі термінів та понять важливо використовувати найбільш конкретизуючий еквівалент, що дозволить користувачеві уникнути двозначного розуміння тексту;

- інструкції вимагають точного слідування вказівкам, тому двозначний або помилковий переклад може призвести до неправильної експлуатації техніки. Отже, текст повинен відтворюватися максимально точно;

- важливим елементом перекладу інструкції є консультативний переклад, який дозволяє вносити додаткові пояснення до тексту перекладу, а отже, підвищують точність розуміння інструкції користувачем;

- при перекладі інструкцій до сільськогосподарської техніки важливо пам'ятати, що перекладається лише інструкція, а написи на самій техніці залишаються мовою оригіналу, тому назви кнопок приладів, функцій, роз'ємів та інших матеріальних частин повинні наводитися як в оригіналі, так і в перекладі;

- оскільки характерним для інструкцій до сільськогосподарської техніки є ілюстративне пояснення, перекладач повинен вказувати читачеві, коли саме потрібно звернутися до ілюстративного матеріалу, навіть якщо це не вказано в оригіналі;

- перекладачеві необхідно зважати на використання перекладацьких трансформацій – якщо трансформації транспозиції та заміни є типовими для будь-якого тексту, а додавання та конкретизація можуть використовуватися для підвищення якості розуміння користувачем вимог інструкції, то генералізація та опущення часто призводять до двозначного розуміння вимог або навіть до повного ігнорування однієї чи декількох вимог.

Важливо також відмітити, що стратегії перекладу часто використовуються в комплексі, але перекладачеві завжди слід пам'ятати, що основний текст інструкції повинен бути відображений максимально точно, а отже, інші стратегії доцільно використовувати лише у вступній частині інструкції.

*Науковий керівник: Ольховська Н.С.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 811.112.2 (043.2)

Бабченко М.Ю.

Національний авіаційний університет, Київ

ПРИНЦИПИ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКИХ ПРИСЛІВ'ЇВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Кожний народ є своєрідною скарбницею багатівкової мудрості, що виражається у коротких та влучних виразах – прислів'ях та приказках. Відповідно до проведених досліджень, багато німецьких прислів'їв перегукуються з українськими прислів'ями, проте нерідко предмет прислів'я у німецькій мові передається зовсім іншими словами у прислів'ї української мови. Насамперед це пов'язано з тим, що німецька та українська мови